

RESPLENDOR I FOSCA A SICÍLIA

Sempre pot escaure's a Sicília que hom acabe fent una travessia per l'ultramón. Si bé és difícil d'explicar en un tros de paper quina mena de pulsio pot desvetllar aquell «hivernacle» cultural damasquinat de carreteres infernals.

Avui, tanmateix, sols apuntaré l'objectiu de la meua reflexió en Marsala. El seu nom, que en àrab significa «Port de Déu», ja ens avança una mica els seus orígens.

Recordo que hi vaig arribar tard: una nit d'abril encara freda. Els carrers hi estaven deserts perquè els forasters ja havien fugit, tips d'un oratge immisericorde durant totes les pasqües. La meua jornada viatgera havia estat llarga i dura a causa de la perill que hom travessa conduint sota tota les tempestes del cel i de l'infern per una carretera diabòlica i caldria un altre article per parlar-ne...

El que mai no oblidaré és que Marsala m'hi va rebre tota vestida de blau fosc, como una gola de ciclop més que no pas de llop. Tot entrant, però, ja m'hi vaig perdre, perquè el fòtil «guiacamins» —més conegut com Tom Tom— que anava inclòs en el lloguer del cotxe va embogir vint quilòmetres després d'haver engegat el vehicle. Com sempre, els estadans em van ser de més utilitat, així com el recepcionista de l'hotel a qui, un cop telefonat, em va dir:

—No us mogueu d'on sou! Hi vaig a buscar-vos!

Més tard, mentre desfeia la maleta, vaig reflexionar que l'endemà seria diferent. No vaig tenir en consideració que l'oratge era roí i que de l'endemà només em separaven unes poques hores.

Un cop recuperada de tant de trasbalsament, vaig demanar on eren un parell de restaurants dels quals m'havien parlat bé. Dissortadament, havien tancat aprofitant la fugida dels visitants. Amb tot, també de l'hotel em va venir la solució, doncs m'enviaren a una «trattoria» força apreciada per residents i

forasters. En vaig sortir carregada d'indicacions relacionades amb el lloc i uns quants euros per complimentar gastronòmicament aquell «port consagrat».

Després de tantes hores de camí, tenia de plom els muscles i adolorits coll, braços, mans i entranyes. A un parell de quilòmetres del meu destí, se'm posà al davant una ombra sobtada de cos menut, mena de nounat desallotjat d'aquell xaloc satànic. Com Marsala, vestia de blau fosc i parlava un dialecte tancat i golut alhora. Em demanà on anava i es va oferir a guiar-m'hi.

Començà llavors un tortuós vagareig per places i carrers; sempre fent-li front al vent, sempre precedida per xiulets indesxifrables. Al cap de deus minuts d'aquella via crucis, vaig intuir que anàvem per camí errat i li vaig dir al meu acompanyant que tenia notícia que la fonda era en una plaça interior. Tot i així, ell s'entestava a encarrilar-me vora mar i assenyalava cada cop més forassenyat amb l'índex una resplendor llunyana situada més enllà de la mar. Instants després — no vaig copsar si era ombra o tempestat— em duia metafòricament de la mà vers una foscor que vaig pressentir definitiva. No hi feia res que jo, esporuguida, desacostés els peus, perquè aquell ànim diabòlic, amb emmurriats malucs, comes fines i peus estrets no deixava de tirar de mi. Ara bé, no recordo si va ser la fam o el cansament, però de cop s'esvaí. Que aquella figura no devia ser una al·lucinació? No sabia dir... Tan sols que uns ulls de fredor hieràtica se m'incrustaren a la pell, me la traspassaren esmolats i se m'arraparen als ossos. Com Odisseu, m'hi vaig descobrir sense adonar-me'n nugada a un pal enmig del ras contra el perill de veure'm arrencada pel temporal —o per aquell boig del Port de Déu— camí de l'aigua. De nou sense adonar-me'n, Marsala es va encalmar de sobte.

Uns pocs minuts després seia davant un sucós plat de peix i un vi del «paese» al menjador recomanat i «benguanyat». Els hostalers, un matrimoni afable, em van parlar d'aquell vent homicida que de tant en tant s'hi presentava. Després de sotragada tan brutal, aquella «glòria de Déu» rodolant gola avall va

ser acceptada per mi mateixa com un guardó al valor.

L'endemà vaig visitar Marsala i, per primer cop, el sol em va beneir a Sicília. Aviat tornaria a abandonar-me per esdevenir diluvi desfermat a Messina. Però aquesta és ja una altra història... Al Port de Déu també vaig rebre el primer afalac de la primavera, flonjo i lleuger. M'agradaria creure que aquell boig de Marsala va ser de fet un espectre petit i compassiu que em dugué de la mà per la llinda que a Sicília hi ha entre la resplendor i la fosca.